

Gorm hører til blandt den yngre generation i Folket's hus, og han er meget aktiv i huset.

SP.

Hvem er du?

Gorm

Jeg er een der kommer i Folket's hus- er uddannet social pædagog. Jeg er kommet i Folket's hus lige fra vi tog det i 1971. Fordi jeg mener, Folket's hus er et sted, hvor man kan mødes og snakke med andre i kvarteret. Og så synes jeg også, det er meget vigtigt, at vi mødes og snakker. Fordi der er så mange problemer i kvarteret. Der er blandt andet bolig-problemer, som nok er et af de største, fordi de fleste mennesker som kommer i Folket's hus bor i koridor-ejendomme eller ganske små lejligheder, hvor der ikke er ret mange former for faciliteter. Og folk næsten flygter ud af lejligheden og går på værtshus. I kvarteret "den sorte firkant" er der ca. 50 værtshuse. Folket's hus står i form som et mødested for kvarteret's beboere, faktisk som et alternativ til værtshusene. Og på grund af det har beboerne det første år sparet sammen til et billiard-bord, netop som et alternativ til værtshusenes billiard. Hvis man spiller billiard på et værtshus, så bliver man også underlagt de normer, der er på værtshuset. Folket's hus er et sted, hvor man kan mødes med andre, snakke og slappe af med andre, og drøfte forskellige problemer og det er meget vigtigt. Det er også meget vigtigt at beboerne selv deltager i opbygningen af Folket's hus. Beboerne var selv med til at male det hus de kommer i, og de er kommet til at holde af det, fordi det er blevet et meget vigtigt mødested for dem. De deltager selv i beslutninger i huset, og bestemmer selv de ting der skal foregå. I det tilfælde, hvis København's kommune ville tilbyde en eller anden form for institution, så er det kommunen

Allan hører til blandt den midterste gruppe af voksne i Folket's hus, han er også meget aktiv i huset.

SP. Hvilke rettigheder giver det, at være medlem af "beboerforeningen Nørrebro"?

Allan. Ja, det er sådan set et svært spørgsmål, fordi det giver faktisk ingen rettigheder. Ved sidste beboermøde blev det imidlertid lavet om, så man kan stemme på beboermødet hvis man er medlem. Det har man kunnet før, uden at være medlem af beboerforeningen. Før i tiden var det at være medlem af beboerforeningen ensbetydende med, at man interesserede sig for Folket's hus, og på een eller anden måde ville støtte det, symbolsk eller praktisk. Idet man havde en liste, hvor man var skrevet op, at man var medlem af beboerforeningen. Således at når man var til forhandlinger på rådhuset og andre steder, og skulle repræsentere beboerne i kvarteret, så kunne man sige, at så og så mange mennesker var medlemmer af "beboerforeningen Nørrebro", som den hed, og dermed også interesseret i Folket's hus. Så havde man altså sort på hvidt en hel masse mennesker skrevet op, som altså også betalte medlemskab af 1 krone. Og det betød meget i starten, da vi havde Helge Nielsen og Urban Hansen, at vi kunne vise dem det der. For de troede kun det var slumstormerne der kom og hippier og sådan noget. Det blev hurtigt manet i jorden, da vi beviste at der ikke var nogen der røg hash og tog stoffer, og at der ikke måtte drikkes øl og spiritus. Men altså det at man var medlem, betød oprindeligt, at man støttede Folket's hus. Beboermødet, som afholdes den første tirsdag i hver måned, er en slags generalforsamling for huset.

en slags hvad skal man sige styring af huset, den administrative myndighed. Og der burde alle ting afgøres, og det er jo op til, hvor mange mennesker der kommer til beboermødet og interesserer sig for dem. Det har i praksis ikke vist sig, hvordan det vil fungerer, at man skal være medlem for at stemme. Det bliver nok svært, personligt synes jeg det er forkert. Men det hænger sammen med, at man er bange for man bliver kuppet. Af små grupper der måske på een eller anden måde kommer. Lad os nu sige f. eks., at der normalt kommer mellem 20 og 30 til beboermødet. Vi ved f. eks. der har været nogle politiske grupper der godt kunne tænke sig at overtage Folket's hus, og det var lige ved at ske engang. Der kom 17-18 stykker, så blev man klar over, de ville komme og indkaldte så mange som muligt af husets støtter, så vi var en 50 stykker, så blev det manet i jorden, ikke. Det er sådan noget, der er årsag til det påbudte medlemskab. Andre rettigheder kan jeg ikke sige der er. Enhver har jo lige meget ret til at være i huset, og lave hvad man har lyst til, efter det ansvar der lægges til een, og det kan man blive draget til ansvar for på beboermødet.

SP. Hvordan opstod tanken om beboermødet som højeste instans?

Allan. Det kan jeg ikke svare på, det opstod nok spontant vil jeg tro, det har nok været fortilfælde i andre beboerforeninger man har haft. Huset startede jo i realiteten, som en udløber af slumstormerne og deres kollektiver, de lavede nogle besættelser i 69-70. Jægergården-Nordstjernen og Bryggergården og Blågården. De organiserede sig i beboerforeninger. De dannede kollektiver i kampen mod myndighederne ved besættelse af huse der ikke blev brugt mere. Det var ofte lærlinge og andre under uddannelse, der havde brug for et sted at bo.

Det endte så også med at Folket's hus fik status som en slags kollektiv, og der havde man det der hed husmøder i de der kollektiver. Nogen steder blev det kaldt beboermøde, og blev holdt een gang om ugen. Det startede også her i huset på denne måde. Hver tirsdag i starten, det første år's tid, og så havde man et oplæg om mandagen, hvor man holdt hus- og parkmøde. Fra 12 september 71 til ca. 20 juni 72, hvor man lavede om på statussen og nedsatte en a-gruppe. Og samtidig ændrede vi beboermøderne fra hver tirsdag til een gang om måneden. Jeg tror den opstod som en forlængelse af slumstormernes aktiviteter, idet man altså ville have en styring af huset, og der mente man beboermøder var den rigtige måde, for så havde alle jo ret, ingen var mere end andre, alle kunne sige deres mening o.s.v.

- SP. Hvornår og hvor ofte bliver a-gruppen valgt?
- Allan. Ja, det er sku' et indviklet spørgsmål. A-gruppen blev valgt i sin tid for en ubegrænset periode. Jeg tror det var den 20 juni 72, der blev nedsat en a-gruppe på 7 medlemmer-6+1 supleant. Jeg har selv siddet lige siden starten, og var med til at lave oplægget. Jeg synes a-gruppen skal være en gruppe der består af repræsentanter for alle de i huset aktive grupper. A-gruppen blev startet for at varetage beboermødets interesser. Hvordan a-gruppen blev valgt, der er en prosedyre med, at kun halvdelen kan gå på valg, så ikke alle kunne gå af på een gang, og det var netop også for at undgå kup. Men den sad på ubegrænset tid. Det kan ske på 2 beboermøder efter hinanden.
- SP. Vil det sige, at hvis man bare er nogenlunde tilfreds med a-gruppen, og der ikke er andre der rigtig gider, så kan den sidde i årevis?
- Allan. Det kan den netop, ja.
- Man kan jo også selv gå af, det er der mange der har gjort. Af den oprindelige a-gruppe sidder der 3 tilbage. Der blev dannet en pige-gruppe i starten.

SP. Hvad ser du i Folket's hus, er det kun overflade eller går det dybere?

Allan. Jeg mener ikke det kun er overflade, fordi i virkeligheden er det et boligpolitisk spørgsmål, det drejer sig om.

Folket's hus er for så vidt en manifestation af folkets vilje til at tage sagen i deres egen hånd, og derved også rette en åben kritik mod myndighederne og deres misligholdelse af deres boligpolitik i kvarteret, som i høj grad er til-sidesat af myndighederne. Og man kan sige, at Folket's hus har til en vis grad bedret forholdene i kvarteret ikke alene med Folket's hus nærvær, men også med de andre institutioner, der er blevet oprettet netop på grund af Folket's hus manifestation. Gartnergade 15-der blev pumpet mange penge i der, for at få det til at køre. Der er forskellige sociale foranstaltninger: Velfærdstjeneste-daginstitutioner-ungdomsklub o.l.

Det kan vi ikke overtage her i huset, det har vi ikke kræfter til, og heller ikke penge til i virkeligheden. Jeg mener det stikker meget dybt med Folket's hus virkning, også fordi det har noget at gøre med saneringen i kvarteret. Det har også noget at gøre med, at i Folket's hus bliver der holdt møder, som direkte arbejder med forbedring af boligproblemet-man har ændret mange saneringsplaner ved at bruge Folket's hus som udgangspunkt ved aktioner. Uden dermed at sige der laves aktioner fra Folket's hus, det gør der ikke officielt.

Der er blevet holdt kare'-møder her i huset, de har været meget afgørende, fordi de har givet oplysninger til folk.

Blågårdsgade kare'en, Tjørnegade kare'en o.s.v. Alle de ejendomme, hvor folk pludselig har fået at vide, at nu skal de ud i løbet af så og så lang tid, nu skal det saneres. Men så siger folk, hvorfor kan vi ikke lige så godt bebo de gode huse, og så måske sanerer gårdene, og måske lave

fællesarealer. Der har huset haft en meget stor betydning, fordi der er gode muligheder for at samle mange mennesker her. Op til 100 og ofte flere har siddet i et møde her, hvor man også kan få en kop kaffe. Der er husets betydning enorm stor, for der er ingen økonomiske betingelser ved at benytte huset. Man må ganske vist finde i de primitive forhold, det er jo ikke polstrede møbler, vi sidder i, og det kan være lidt køligt engang imellem. Men jeg synes, det er gået fantastisk godt, det er jo ikke småting, der er sket i huset i de 3 år.

SP.

Hvordan kom folkemusikken ind i Folket's hus?

Allan.

Ja, folkemusik det er jo et vidt begreb. Jeg tror også spørgsmålet er svært at besvare på den måde. Folkemusik har der jo været i Folket's hus lige fra de første folk kom her, det startede allerede i Folket's park. Folkemusik er jo alt, hvad der har at gøre med at have det rart.

Om spillemandsmusikken specielt vil jeg sige, vi er nogle stykker, der allerede fra starten ønskede at spille og danse folkedans. Men da huset startede i 1971, var det ikke rigtig oppe i tiden at danse folkedans, ikke blandt de yngre mennesker. Helst ikke spillemands musik.

Jeg har selv været stærkt involveret i det der spillemandsmusik fra starten, fordi jeg altid har spillet violin, og synes det er sjovt at spille. Vi prøvede allerede i efteråret 1972 at lave nogen danse nede i stuen. Vi fik en instruktør der hed Helmuth. Det var sådan en ældre mand, som havde danset i mange, mange år. Han var sku' dygtig, og jeg stod med min violin der og spillede alene. Jeg kunne ikke spille udenad, så jeg havde noder foran mig. Det var sku' svært, men det var sjovt alligevel, for det så ud som det var. Der var ca. 20-30 mennesker hver gang. Det var meget nøjagtigt, de dansede forkert hele tiden, så han

måtte afbryde, det var jeg meget glad for, for så kunne jeg hvile mine fingre lidt. Det var lidt for skolemesteragtigt, tror jeg. Mange blev sure over den måde det foregik på. Så det blev færre og færre der kom. Så gad Helmuth heller ikke mere, han blev sur. Gamle Carl Dresler (73-74år) en frisker fyr, han kom så ind i billedet, og overtog det der danseriværk, også på en lidt gammeldags måde, kan man sige. Det kørte så i for- og efteråret 73, stadigvæk spillede jeg alene. Det var svært at få folk til at spille violin, de ville hellere spille guitar.

Så skete der det heldige, at Steens spillemand øvede her i huset om lørdagen. Det gjorde de i meget lang tid og spillede ude omkring. Steen begyndte at spille violin i 73, han gik til spil på Hans Tavsens gades skole sammen med en der hed Jens. Så kom de her over efter skoletid ved 22 tiden med deres violiner og hyggede sig. Steen var jo meget aktiv i huset, han gik og malede dengang. Så dannede Steen en musik gruppe med sin søster og Mylle plus nogle andre stykker. De spillede så når de fik engagementer rundt omkring. Senere fandt de så ud af, de ville komme og spille om onsdagen, hvor folk så kunne danse til. Nu begyndte det at blive mere åbent og frit, og under mere tvangfri former.

Det var en meget stor landvinding, at Steens spillemand spillede her, så kunne vi andre slutte os til efterhånden. Alle kunne komme med det var vi enige om. Sådan er det fortsat, alle kunne komme om onsdagen. Og så har det i høj grad hjulpet, at Jørn er kommet ind i billedet, og også Asger og I er kommet ind i billedet og seminariet. Det har holdt det oppe kan man sige. Det seminar vi havde på Albertslund seminarium i foråret sammen med Høge og ager, hvor vi spillede sammen med Thorkild, Vagn og Steen. Vi lærte forskellige former for dans og

Knudsen, Dahl, Hansen, Brille, Høge

sang, samværet omkring folkedanse og trampedanse, sanglege og sådan noget. Det var meget sjovt. Det er det ,der sådan set har fået den linje til at slå rødder her i Folket's hus.